

บทความวิจัย

แนวทางการบริหารความเสี่ยงในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี

รุ่งนภา เลิศพัชรพงศ์¹

(Received: November 24, 2023; Revised: September 9, 2024; Accepted: November 7, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี โดยอาศัยหลักการจัดการความเสี่ยงของ COSO (COSO, 2020) เป็นฐานแนวคิดในกระบวนการศึกษาใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มย่อย โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้เกี่ยวข้องทางการท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน ประกอบด้วย ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ ตัวแทนหน่วยงานภาคเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการจัดการท่องเที่ยว แบ่งออกเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 10 คนและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการสนทนากลุ่มย่อย จำนวน 20 คน

ผลจากการศึกษา พบว่า จังหวัดสุพรรณบุรีมีปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นเมืองแห่งกีฬา ประกอบด้วย (1) ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านการกีฬาและการท่องเที่ยวอย่างจริงจังจากผู้นำที่มีอิทธิพลในจังหวัด (2) ขาดการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย (3) ขาดประสิทธิภาพด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ และ (4) สถานการณ์โรคระบาดของไวรัสโควิด-19 ดังนั้น แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงจึงเลือกดำเนินการด้วย 2 กลยุทธ์หลัก คือ กลยุทธ์การควบคุมความเสี่ยงและกลยุทธ์

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
E-mail: Rungnapa_lea@dusit.ac.th

การกระจายความเสี่ยง โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้ (1) จัดทำแผนความร่วมมือและกำหนดบทบาทด้านการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในระยะยาว (2) จัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อรับผิดชอบจัดกิจกรรมเชิงกีฬาที่สนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยง สร้างความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดกิจกรรมเชิงกีฬาสากล (3) นำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือหลักในการพัฒนาการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ (4) สร้างความหลากหลายของกิจกรรมเชิงกีฬา ทั้งในระดับชุมชน องค์กร และระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง และ (5) การพัฒนาระบบความร่วมมือในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมเหตุการณ์การแพร่กระจายของโรคระบาดและภัยทางธรรมชาติ

การศึกษานี้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดด้านการกำหนดนโยบายเชิงกีฬาและการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ภาครัฐเครือข่ายสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดจากผลงานวิจัยนี้เพื่อสร้างสรรค์กิจกรรมและออกแบบแนวทางการจัดการความสัมพันธ์การท่องเที่ยวและกีฬาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้แข่งขันและผู้เข้าร่วมงานกีฬา ตลอดจนนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสมภายใต้จุดเด่นที่มีของจังหวัด

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงกีฬา การบริหารความเสี่ยง กลยุทธ์

RESEARCH ARTICLE

The Guideline for Risk Management for Sport Tourism Development in Suphan Buri Province

Rungnapa Lertpatcharapong¹

Abstract

This research aims to study risk management as guidelines for sports tourism development in Suphanburi Province, based on COSO's risk management principles, (COSO, 2020). The study was conducted by using qualitative research methods and using research tools by in-depth interviews of small discussion group with thirty key informants consisting of government representatives, private sectors representatives, and tourism experts.

The research study results found that there were important points of risk factors that affect goal achievement which need to improve as follows: (1) Lack of active support for sports and tourism from influential leaders in the province, (2) Lack of integrated cooperation among partner agencies network, (3) Lack of efficiency in marketing and public relations, (4) Regarding the situation of COVID-19 virus pandemic, thus, risk management guidelines for sports and tourism development in Suphanburi Province designed to choose the operation with two main strategies, which support the Risk Control Strategy and Diversification Strategy. Issue (1): Strategic

¹ Assistant Professor, Ph.D., School of Tourism and Hospitality Management, Suan Dusit University,
E-mail: Rungnapa_lea@dusit.ac.th

planning and define roles for promoting sports tourism in the long run. Issue (2): Set up a cooperation network responsible for organizing sporting activities that promote tourism and links it to corporation in tourism development at state level. Issue (3): Use technology as main tool in developing integrated marketing communications. Issue (4): Create diversity in sporting activities at the community, corporate, and state level continuously and Issue (5): Developing a cooperative monitoring system for preventing, and controlling the spread of epidemics and natural disasters.

This study brings benefits to state agencies in the province in terms of setting up sports and tourism policies that are consistent with the local area. Network partners can apply the research findings to create activities and design guidelines for managing tourism and sports related activities that are consistent with the needs of the participants, public viewers and tourist which are consistent with the province's outstanding features.

Keywords: Sport Tourism, Risk Management, Strategy

บทนำ

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) เป็นหนึ่งในรูปแบบของการท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มการเติบโตอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว เนื่องจากปัจจุบันกระแสการท่องเที่ยวเชิงกีฬาได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีความสนใจกีฬาและแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬา ในประเทศไทยที่มีความสวยงามและหลากหลาย จึงส่งผลให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้หลายกลุ่ม ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมในภาพรวมของประเทศได้อย่างมาก (Economics Tourism and Sports Division, 2017; Hodeck and Hovemann, 2016) การท่องเที่ยวเชิงกีฬาจัดได้ว่าเป็นการท่องเที่ยวมูลค่าสูง (High-Value Tourism) กล่าวคือ เป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวมีความต้องการหรือคาดหวังจากการให้บริการ เช่น การได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก การได้รับการบริการที่ดีเยี่ยม มุ่งเน้นการได้รับประสบการณ์ด้านอารมณ์ความรู้สึก (Emotion) เป็นต้น (Tourism Authority of Thailand, 2017) ดังนั้น การท่องเที่ยวในรูปแบบดังกล่าวจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยด้วยการส่งเสริมขีดความสามารถทางการแข่งขันการท่องเที่ยวในกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพได้

อย่างไรก็ตาม การจัดกิจกรรมเชิงกีฬาและสันทนาการมักต้องเผชิญกับปัญหาด้านความปลอดภัยต่าง ๆ ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังกิจกรรมการดำเนินการ แนวทางปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดสำหรับประเทศ องค์กร หรือหน่วยงานผู้รับผิดชอบการจัดการกิจกรรมกีฬาและสันทนาการ องค์ประกอบนี้มีความสำคัญต่อการเพิ่มความเป็นอยู่ที่ดีของสังคม สามารถสร้างความปลอดภัยและการมีสุขภาพดีให้แก่ประชากร แต่ละกิจกรรมเชิงกีฬาที่กำลังจะจัดขึ้นและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จะต้องเป็นอิสระและปลอดภัยจากเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดการบาดเจ็บทั้งทางตรงและทางอ้อม การพัฒนากิจกรรมเชิงกีฬาและสันทนาการต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณสมบัติเหมาะสม เพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการต่าง ๆ สู่สังคม ผลิตภัณฑ์และบริการที่นำเสนอสามารถพัฒนาเศรษฐกิจการแข่งขันให้แก่ประเทศได้ กิจกรรมเชิงกีฬาและสันทนาการตลอดจนกิจกรรม

อื่น ๆ สามารถนำเสนอโอกาสทางธุรกิจ บริการ และผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีคุณค่า (Zakaria, et al., 2016) ดังนั้น การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในหลายประเทศจำเป็นต้องมีการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ เพื่อลดความเสียหายอันเกิดขึ้นจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นไปได้

สำหรับประเทศไทย จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นจังหวัดที่ได้รับเลือกจากภาครัฐให้เป็นหนึ่งในเมืองแห่งกีฬา (Sports City) ในปี พ.ศ. 2561 ซึ่งในแผนพัฒนาจังหวัดมุ่งเน้นการส่งเสริมให้ประชาชนในจังหวัดตื่นตัวด้านการกีฬา เกิดการพัฒนา นักกีฬาและบุคลากรกีฬาไปสู่ความเป็นเลิศ สร้างรายได้สู่ชุมชน อันเกิดจากการจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติและการกีฬาเพื่อการท่องเที่ยว (Suphanburi Provincial Governor's Office, 2022) นอกจากนี้ ยังเป็นพื้นที่ที่มีความได้เปรียบเชิงกายภาพที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว คือ มีความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยว อาหารพื้นเมือง การกีฬามีลักษณะที่โดดเด่น นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวได้ทั้งปี ดังรายงานสถานการณ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) แสดงถึงสถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ยังคงมีอัตราการเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง การเดินทางสะดวกสบาย มีระยะทางไม่ไกลจากกรุงเทพฯ โดยนิคมชลประทานส่วนตัว และประกอบกับกระแสการรักษาสุขภาพ การออกกำลังกายได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การเติบโตของการท่องเที่ยวเชิงกีฬามีแนวโน้มการเติบโตขึ้นตามลำดับ (National News Bureau of Thailand, 2018)

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในประเทศไทย ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านสถานที่ ด้านชนิดกีฬา และด้านหน่วยงาน การนำเอกลักษณ์พิเศษของวัฒนธรรมการแข่งขันกีฬาในท้องถิ่นมาเป็นจุดดึงดูดการท่องเที่ยว (Worapinit and Jantarakolica, 2020) ซึ่งสำหรับจังหวัดสุพรรณบุรียังมีข้อจำกัดหลายประการที่ส่งผลต่อการพัฒนาไปสู่การเป็นเมืองกีฬา เช่น ความเข้มข้นในการรวมกลุ่มของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องยังไม่มากเท่าที่ควร ขาดการเชื่อมโยงกับธุรกิจที่เกี่ยวข้อง การบูรณาการข้อมูลสารสนเทศ แหล่งต่าง ๆ ยังมีข้อจำกัด ชนิดและรูปแบบของการกีฬายังขาดจุดดึงดูดความ

สนใจและยังไม่มีเป็นที่ยอมรับแพร่หลาย เป็นต้น (Suphanburi Provincial Governor's Office, 2022)

ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาปัจจัยเสี่ยงและแนวทางการบริหารความเสี่ยง เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรีไปสู่มาตรฐานสากล โดยผลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นส่วนสำคัญสำหรับรัฐบาลในการวิเคราะห์ถึงปัจจัยเสี่ยง และแนวทางการบริหารความเสี่ยงในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่สามารถเกิดขึ้นได้จากสถานการณ์ต่าง ๆ โดยนำผลการศึกษามาใช้ในการประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายในเชิงรุก รวมทั้งพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันส่วนแบ่งทางการตลาด และสร้างรายได้ให้กับประเทศในอนาคต อีกทั้งเป็นการกระตุ้นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อมให้มีการขับเคลื่อนทางธุรกิจทั้งระบบ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่มีอิทธิพลสูงต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี

ทบทวนวรรณกรรม แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ความเสี่ยงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยไม่สามารถคาดเดาได้ กระบวนการระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง จึงจัดเป็นการนำพาธุรกิจดำเนินการไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ ดังนั้น การจัดการความเสี่ยงเป็นตัวกำหนดกรอบการทำงานสำหรับองค์กรในการจัดการ และตอบสนองต่อความไม่แน่นอน ซึ่งแนวทางปฏิบัติที่ทันสมัยของการจัดการความเสี่ยงนั้นเป็นแนวทางที่เป็นระบบและครอบคลุม โดยใช้เครื่องมือและเทคนิคที่สามารถถ่ายทอดได้ โดยหลักการพื้นฐานเหล่านี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในทุกภาคส่วน สามารถปรับปรุงและ

มีความยืดหยุ่นตามบริบทของทุกองค์กร เพิ่มขีดความสามารถในการคาดการณ์และนำไปสู่ผลตอบแทนที่ดีขึ้น ซึ่งถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญต่อการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน (COSO, 2020)

ในด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การประสบกับความสูญเสียอย่างรุนแรงอันเป็นผลมาจากเหตุการณ์สำคัญ ๆ หลายครั้ง กระตุ้นให้เกิดความไม่แน่นอนทางธุรกิจและนักท่องเที่ยว การจัดการความเสี่ยงในบริบทการท่องเที่ยวจึงเกี่ยวข้องกับการวางแผนและการดำเนินการตามกระบวนการที่มุ่งสู่การจัดการผลกระทบด้านลบของวิกฤตการณ์และภัยพิบัติ อาทิ ภัยพิบัติต่อการท่องเที่ยว การประกันภัยและทางเลือกในการแก้ปัญหา รวมถึงมาตรการล่วงหน้า เช่น การควบคุมการสูญเสีย การบรรเทา และการจัดหาเงินทุนหลังการสูญเสียผ่านการประกันภัย เป็นต้น เพื่อให้เศรษฐกิจมีแนวโน้มที่จะสามารถต้านทานต่อการเผชิญความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ การจัดการความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับการมุ่งเน้นการติดตามและทบทวนเหตุการณ์ความเสี่ยง องค์ประกอบความเสี่ยงและความก้าวหน้าในการจัดการตลอดจนผลลัพธ์และประสิทธิผลของมาตรการจัดการความเสี่ยงเป็นระยะ โดยแนวทางปฏิบัติกำหนดภายใต้ความสอดคล้องกับบริบทเชิงสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง เอกลักษณะเฉพาะตัว และเหตุการณ์ความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ดังนั้น การพัฒนาความยั่งยืนให้เกิดขึ้นต่อจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยว จำเป็นต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานะตลาดที่เปลี่ยนแปลง การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และนำเสนอกลยุทธ์การวางแผนและการพัฒนาเชิงนวัตกรรมโดยการวางแผนกำหนดแนวทาง มาตรการป้องกันและ/หรือแก้ไขที่จำเป็น เพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Ural, 2016; Toader & Mocuta, 2020; Baratsas & Tzavaras, 2023)

การทำความเข้าใจกับความหมายของการจัดการความเสี่ยงจึงเป็นสิ่งสำคัญ Oxford English Dictionary ให้คำจำกัดความคำว่า ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสหรือความเป็นไปได้ของอันตราย การสูญเสีย การบาดเจ็บหรือผลที่ไม่พึงประสงค์อื่น ๆ ในขณะที่ COSO (2020) ระบุว่า ความเสี่ยง หมายถึง ความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อบรรลุความสำเร็จของ

การดำเนินกลยุทธ์ และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ รวมถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนด นอกจากนี้ Hopkin (2012) ระบุว่า ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความสามารถในการส่งผลกระทบ ยับยั้ง ปรับปรุง หรือทำให้เกิดความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการกิจ กลยุทธ์ โครงการ การปฏิบัติงานประจำวัน วัตถุประสงค์ กระบวนการหลัก การพึ่งพาอาศัยกัน และ/หรือการส่งมอบ การตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กล่าวได้ว่า ความเสี่ยง คือ โอกาสของเหตุการณ์ที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเสีย หรือการกระทำใดที่ไม่พึงประสงค์ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต ส่งผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานนั้น ๆ ไม่ประสบความสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านยุทธศาสตร์การปฏิบัติงาน การเงินและการบริหาร หรือเกิดการทุจริตภายในองค์กรได้

ความเสี่ยงสามารถจำแนกออกได้ 7 ประเภท (COSO, 2020) ประกอบด้วย ความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) ความเสี่ยงทางด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) ความเสี่ยงทางด้านกฎหมายและข้อกำหนดผูกพันองค์กร (Compliance Risk) ความเสี่ยงทางด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Risk) ความเสี่ยงทางด้านสังคม (Social Risk) และความเสี่ยงทางด้านธรรมาภิบาล (Governance-related Risks) ซึ่งความเสี่ยงดังกล่าวสามารถควบคุมและจัดการได้ภายใต้การบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร (Risk Management) ตามแนวคิดของ COSO (2020) หมายถึง กระบวนการที่บุคลากรทั้งองค์กรได้มีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ และคาดการณ์ถึงเหตุการณ์หรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งการระบุแนวทางในการจัดการกับความเสี่ยงดังกล่าว ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมหรือยอมรับได้ เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุในวัตถุประสงค์ที่ต้องการตามกรอบวิสัยทัศน์ และพันธกิจขององค์กร ซึ่งกรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กรนั้นเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงนโยบายการบริหารจัดการ และการกำกับดูแลกิจการของแต่ละองค์กร โดยหากองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างมี

ประสิทธิภาพ จะส่งผลให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์รวมทั้งในเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงตามแนวคิดของ COSO (2020) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) คือ องค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญในการกำหนดทิศทางกรอบบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วยหลายปัจจัย เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบาย แนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากร กระบวนการทำงาน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ เป็นต้น

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) คือ การพิจารณา กำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงให้มีความสอดคล้องกับกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อวางเป้าหมายในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม

3. การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification) คือ การรวบรวม เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากภายในและภายนอกองค์กร เช่น นโยบาย บุคลากร การปฏิบัติงาน การเงิน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ กฎหมาย ระบบบัญชี ภาษีอากร ทั้งนี้ เพื่อทำความเข้าใจต่อเหตุการณ์และสถานการณ์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถพิจารณากำหนดแนวทางและนโยบายในการจัดการกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

4. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) คือ การจำแนกและพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงที่มีอยู่ โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ซึ่งสามารถประเมินความเสี่ยงได้ทั้งจากปัจจัยเสี่ยงภายนอกและปัจจัยเสี่ยงภายในองค์กร

5. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) เป็นการดำเนินการ หลังจากที่ยอมรับความเสี่ยง และประเมินความสำคัญของความเสี่ยงแล้ว โดยจะต้องนำความเสี่ยงไปดำเนินการตอบสนองด้วยวิธีการที่เหมาะสม เพื่อลดความสูญเสีย หรือโอกาสที่จะเกิดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

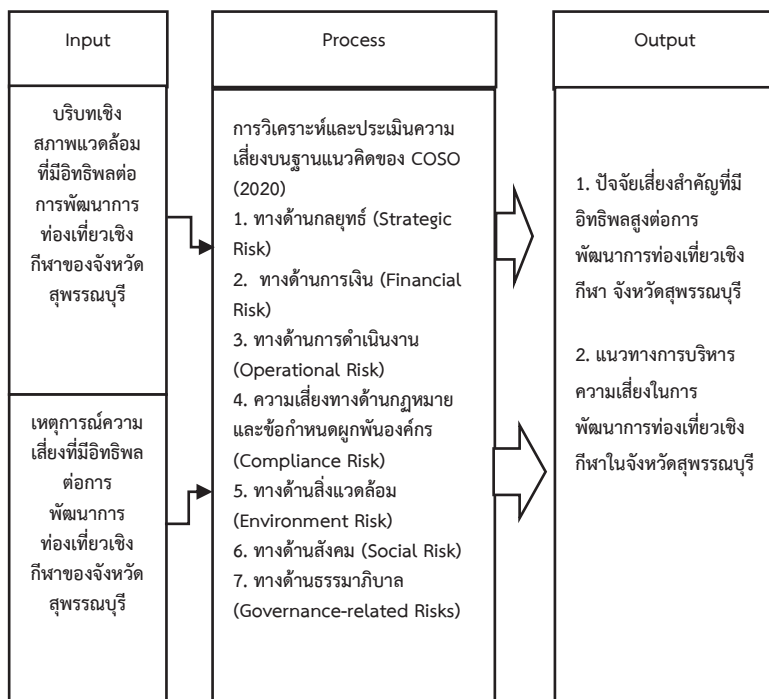
6. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) คือ การกำหนดกิจกรรม และการปฏิบัติต่าง ๆ ที่กระทำเพื่อลดความเสี่ยง และทำให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร

7. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) คือ พื้นฐานสำคัญที่จะนำไปพิจารณาดำเนินการบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตามกรอบ และขั้นตอนการปฏิบัติที่องค์กรกำหนด ดังนั้น องค์กรจะต้องมีระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

8. การติดตามประเมินผล (Monitoring) องค์กรจะต้องมีการติดตามผล เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของการดำเนินงานและประสิทธิภาพของการจัดการความเสี่ยง

จึงกล่าวได้ว่า การจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ทุกระดับในองค์กร การดำเนินการตาม 8 ขั้นตอนนี้อย่างรอบคอบสามารถที่จะป้องกันผลกระทบเชิงลบที่อาจจะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงได้ รวมทั้งยังสามารถเชื่อมั่นได้ว่าการจัดการความเสี่ยงนั้นอยู่ในวิสัยที่สามารถควบคุมได้อย่างดี

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบการดำเนินงานวิจัยนี้ เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์และบริบทแวดล้อม รวมถึงเหตุการณ์ความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้นและอาจเกิดขึ้นในอนาคตที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดสุพรรณบุรี นำเข้ากระบวนการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงโดยอาศัยหลักการจัดการความเสี่ยงของ COSO เป็นฐานแนวคิดหลัก เพื่อสรุปผลปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่มีอิทธิพลสูงและนำเสนอแนวทางในการบริหารจัดการที่สามารถลดเสี่ยง และป้องกันความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่อาจเป็นอุปสรรคขัดขวางการพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรีไปสู่การเมืองแห่งกีฬา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Method) เป็นการศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงในมิติการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Participants Key Information) คือ ผู้เกี่ยวข้องทางการท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน ประกอบด้วย ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ ตัวแทนหน่วยงานภาคเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการจัดการท่องเที่ยว โดยการกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จะใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกคือ ตำแหน่งทางสังคมและ/หรืออาชีพ อายุ การศึกษา และการเป็นที่ยอมรับจากสังคมและชุมชน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์บุคคลเชิงลึก (In-depth Interview) สำหรับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 คน โดยข้อคำถามมีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ซึ่งประเด็นในแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 4 ข้อคำถามหลัก ดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ท่านมีความคาดหวังต่อความสำเร็จด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ในจังหวัดสุพรรณบุรี อย่างไรบ้าง

คำถามข้อที่ 2 มีเหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยงภายในและภายนอกอะไรบ้าง ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวต่อความคาดหวังในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี

คำถามข้อที่ 3 จากเหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยงที่ระบุในข้อที่ 2 ท่านคิดว่ามีโอกาสจะเกิดขึ้นในอนาคตมากน้อยเพียงใด และคาดว่าจะมีความรุนแรงของผลกระทบมากน้อยอย่างไร

คำถามข้อที่ 4 จากเหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยงที่ระบุในข้อที่ 2 ท่านคิดว่าควรมีวิธีการเตรียมรับมืออย่างไร เพื่อป้องกันหรือลดผลกระทบดังกล่าว

2. การเสวนากลุ่มย่อย (Focus Group) คือ การดำเนินการจัดเสวนาแบบกลุ่ม สำหรับสมาชิกที่ถูกจัดเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Participants Key

Information) จำนวน 20 คน โดยรูปแบบการเสวนา จะมีลักษณะเป็นการกำหนดประเด็นหัวข้อหลัก เพื่อนำไปสู่การตอบคำถาม การระดมความคิดเห็น และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตลอดจนการซักถามและการโต้แย้งภายใต้กรอบประเด็นที่สอดคล้องกับงานวิจัย โดยประเด็นการเสวนา คือ การระบุความเสี่ยงและแนวทางการบริหารความเสี่ยง เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดสุพรรณบุรี

สำหรับการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ดำเนินการโดยคณะผู้วิจัยร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในการกำหนดขอบเขตและประเด็นคำถามและประเด็นการเสวนา สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นออกแบบเครื่องมือวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วยแบบสัมภาษณ์ แล้วนำไปตรวจสอบความเที่ยงตรงถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) โดยมีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านร่วมตรวจสอบการใช้ภาษาความครอบคลุมของเนื้อหา เพื่อหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นคำถามและวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Item-Objective congruence: IOC) พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มีค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้เท่ากับ 0.885 ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ดำเนินการโดยแยกแยะข้อความ กลุ่มคำ ประโยคที่มีความหมายในทิศทางเดียวกัน จัดกลุ่ม กำหนดรหัส แล้วจึงกำหนดคำสำคัญ จากนั้นนำไปเปรียบเทียบเพื่อหาข้อสรุปและการเขียนรายงานการวิจัย

ผลการวิจัย

จากผลการศึกษา ความเสี่ยงทั้ง 7 ประเภท ซึ่งประกอบด้วย ความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) ความเสี่ยงทางการปฏิบัติงาน (Operational Risk) ความเสี่ยงทางด้านกฎหมายและข้อกำหนดผูกพันองค์กร (Compliance Risk) ความเสี่ยงทางด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Risk) ความเสี่ยงทางด้านสังคม (Social Risk) และความเสี่ยงทางด้านธรรมาภิบาล (Governance-related Risks) พบว่า สำหรับ

จังหวัดสุพรรณบุรี ปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่มีอิทธิพลสูงต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดสุพรรณบุรี มีอยู่เพียง 4 ปัจจัยหลัก ประกอบด้วย ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ 2 ประเด็น ปัจจัยเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน 1 ประเด็น และปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม 1 ประเด็น โดยปัจจัยเสี่ยงสำคัญดังกล่าวมีแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์แรก คือ ประเด็นการไม่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมอย่างจริงจังจากผู้นำส่วนใหญ่ที่มีอิทธิพลในจังหวัดต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ดังตัวอย่างความเห็นจากตัวแทนผู้บริหารภาคการท่องเที่ยวเอกชน ให้ความเห็น “...อย่าง จ.บุรีรัมย์ นักการเมืองท้องถิ่นมี Power สามารถดึงเอาอะไรหลาย ๆ อย่างเข้ามาลงบุรีรัมย์ได้ แต่สุพรรณบุรีไม่มี ไม่ให้ความสนใจขนาดนั้น การพัฒนาหลาย ๆ อย่าง เลยไม่ต่อเนื่อง...” นอกจากนี้ ความเห็นของตัวแทนภาคประชาชน ยังกล่าวว่า “...เขาไม่ค่อยสนใจเรื่องกีฬา เขาเป็นนักการเมือง เขาก็จะสนใจเรื่องการเมืองมากกว่า...”

ดังนั้น แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงควรดำเนินกลยุทธ์การกระจายความเสี่ยง คือ การจัดทำแผนความร่วมมือและการกำหนดบทบาทความรับผิดชอบที่เป็นรูปธรรม สำหรับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ชุมชน และภาคีเครือข่าย เพื่อดำเนินกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน และขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในระยะยาว

2. ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ที่สอง คือ ประเด็นการขาดการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย ดังตัวอย่างความเห็นของกลุ่มตัวแทนด้านการศึกษาและการกีฬา ที่ระบุว่า “...มองว่ากีฬาอย่างอื่นของสุพรรณบุรีมันก็จะกลายเป็นสนามแข่งได้ เช่น ที่ด่านช้าง สามารถที่จะใช้เป็นสนามแข่งกีฬาทางน้ำได้ ประเภทสกีทางน้ำ หรือทางอ่างทอง ก็จะมีการแข่งขันเรือยาว แต่เป็นแบบต่างฝ่ายต่างจัด ไม่ได้ประสานเชื่อมกันให้เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด...”

ดังนั้น แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงจึงควรดำเนินกลยุทธ์การกระจายความเสี่ยง คือ จัดตั้งเครือข่าย (Network) ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน/องค์กร เพื่อรับผิดชอบในการขับเคลื่อนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมเชิงกีฬาที่สนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงตามบริบทเชิงพื้นที่และ

ชุมชน เช่น เครือข่ายระหว่างหน่วยงานรัฐและเอกชนทางการท่องเที่ยวและกีฬา
สำหรับความรับผิดชอบในการสร้างสรรค์งานกีฬาที่เป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่น
หรือกีฬาที่ได้รับกระแสนิยม เป็นต้น ดังเช่น ผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวแทน
ผู้บริหารภาครัฐ ที่ให้ความเห็นไปในทางเดียวกันว่า “...ถ้าจะจัดงานกีฬา
ระดับชาติ สุพรรณบุรี ต้องเชื่อมโยงการจัดร่วมกับจังหวัดอื่นที่เป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวใหญ่ ๆ เช่น ภูเก็ต ชลบุรี เป็นต้น...”

3. ปัจจัยเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน คือ ประเด็นการขาดประสิทธิภาพ
ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ดังเช่น ความคิดเห็นของตัวแทนภาค
ประชาชนที่มีประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬา กล่าวว่า “...คิดว่า
บางอย่างมันยังเข้าไป เพราะโลกมันก้าวไปสู่ยุคอินเทอร์เน็ต บางอย่างมันต้องไม่
เหมือนเมื่อก่อน มันต้องมาทางโซเชียลหรืออะไรที่มันเยอะกว่าเดิม เว็บไซต์
ประชาสัมพันธ์จังหวัดสุพรรณบุรี คนยังให้ความสนใจไม่เยอะเลย ยังสู้เว็บไซต์
ทีมฟุตบอลไม่ได้เลย ยังสู้เว็บไซต์ฟุตบอลไม่ได้เลย...” ดังนั้น จึงควรมีแนว
ทางการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

3.1 ควรดำเนินกลยุทธ์การควบคุมความเสี่ยง โดยมุ่งเน้นการนำ
เทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือหลักในการพัฒนาการสื่อสารการตลาดแบบ
บูรณาการ (Integrated Marketing Communication: IMC) เพื่อการสร้างการ
รับรู้และกระตุ้นตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดอย่างเป็นสากล สำหรับ
เป็นสื่อในการกระจายข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของกิจกรรมเชิงกีฬาและ
การท่องเที่ยวของจังหวัด รวมถึงเป็นเครื่องมือในการรับรู้ความต้องการของ
นักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังข้อคิดเห็นบางส่วนจากตัวแทนภาค
ประชาชนที่มีประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬา กล่าวว่า “...ทำการตลาด
ให้เป็นในยุคใหม่ ตอบแทนคนที่เข้ามาหรือกลุ่มเป้าหมายให้ชัด ๆ ว่าจะได้
อะไร มันต้องเป็นเชิงรุก...”

3.2 ควรดำเนินกลยุทธ์การควบคุมความเสี่ยง โดยการจัดทำ
แผนงานกิจกรรมเชิงกีฬาที่มีรูปแบบหลากหลาย มุ่งเน้นกิจกรรมกีฬาทั้งในระดับ
ชุมชน หน่วยงาน/องค์กร ระดับชาติ และต้องจัดดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อ
สร้างภาพลักษณ์ของจังหวัดในการเป็นเมืองแห่งกีฬา เช่น ในแต่ละปีควรจัดให้มี

การแข่งขันกีฬาแยกประเภท ตามฤดูกาลและความถนัดของพื้นที่ โดยจัดต่อเนื่องเป็นประจำ เพื่อสร้างการรับรู้แก่นักท่องเที่ยวและผู้ไปเยี่ยมชม เป็นต้น ดังความคิดเห็นของตัวแทนภาคประชาชนที่มีประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬา “...มันต้องมี Activity แต่มันจะเป็นในรูปกิจกรรมขนาดใหญ่หรือจะเป็นแบบที่ชุมชนจัดขึ้นมาเพื่อที่จะให้เรียนรู้วัฒนธรรม ไม่นั่นก็อาจจะไปต่อยากแต่จริง ๆ ถ้าจะเที่ยวจริง ๆ มันเที่ยวได้หลายวัน แต่มันต้องมีกิจกรรมต่อเนื่อง...”

4. ปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม คือ สถานการณ์โรคระบาดของไวรัสโควิด-19 ดังตัวอย่างความเห็นของตัวแทนผู้ดูแลด้านการกีฬา ที่ระบุว่า “...ช่วงโควิดหลายปีมานี้ ทุกอย่างดรอปลงไป สถานประกอบการหลายสถานประกอบการ ปิดตัวเองไป มองว่าความเชื่อมโยงทางด้านเศรษฐกิจจากผลพวงโควิด มันก็จะทำให้พื้นที่ตัวลำบาก...” หรือจากความเห็นของตัวแทนผู้บริหารภาคการท่องเที่ยว กล่าวว่า “...ความเสี่ยงถ้ามองอันดับแรก คือ เรื่องของพวกสิ่งที่เราควบคุมไม่ได้ เช่น ภัยพิบัติ โรคภัย ซึ่งเราควบคุมไม่ได้ อย่างที่สุพรรณบุรี อย่างแรกเลย คือโรคภัย...”

ดังนั้น แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงควรดำเนินกลยุทธ์การกระจายความเสี่ยง โดยการผลักดันให้เกิดระบบความร่วมมือระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวและกิจกรรมเชิงกีฬาในการเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมการแพร่กระจายของโรคระบาด เช่น โควิด-19 เป็นต้น รวมถึงร่วมสังเกต เฝ้าระวัง ติดตามข้อมูลข่าวสาร และคอยดูแลในด้านปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อการเติบโตของการท่องเที่ยวที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ดังเช่น ความเห็นของตัวแทนผู้บริหารภาคการท่องเที่ยว กล่าวว่า “...สิ่งที่สำคัญที่สุดคือผู้นำ คือเราต้องหาจุดที่เห็นเป็นจุดเดียวกันก่อน ก็คือนโยบายต้องแน่น ต้องชัดเจน แล้วกำหนดหน่วยงาน คนที่จะต้องชัด ต้องเป็นคนในพื้นที่ เพื่อช่วยกันเฝ้าระวัง ช่วยกันป้องกันอย่างไม่เห็นแก่ตัว...”

สรุปและอภิปรายผล

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อขับเคลื่อนให้จังหวัดสุพรรณบุรีไปสู่การเป็นเมืองกีฬา ควรจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการทำงานให้มีความสัมพันธ์สอดคล้อง (Interconnected) และเสริมแรงซึ่งกันและกัน ดังนั้นสามารถสรุปได้ 5 แนวทางหลักที่สำคัญ ประกอบด้วย

1. การดำเนินกลยุทธ์การกระจายความเสี่ยง โดยการจัดทำแผนความร่วมมือและการกำหนดบทบาท ความรับผิดชอบที่เป็นรูปธรรม สำหรับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ชุมชน และภาคีเครือข่าย เพื่อดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุน และขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในระยะยาว สอดคล้องกับแนวคิดของ Graci (2016) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การทำงานร่วมกันโดยเฉพาะการบูรณาการผ่านความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย ได้รับการยอมรับว่าเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการสนับสนุนความคิดริเริ่มในการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งข้อสรุปของงานวิจัยแสดงให้เห็นความร่วมมือที่ประสบความสำเร็จและนำไปสู่การริเริ่มดำเนินโครงการด้านความยั่งยืนเชิงนวัตกรรมบนเกาะ Gili Trawangan ประเทศอินโดนีเซีย

2. การดำเนินกลยุทธ์การกระจายความเสี่ยง โดยพิจารณาจัดตั้งเครือข่าย (Network) ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน/องค์กร เพื่อรับผิดชอบในการขับเคลื่อนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมเชิงกีฬาที่สนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยง ตามบริบทเชิงพื้นที่และชุมชน เช่น เครือข่ายระหว่างหน่วยงานรัฐและเอกชน ร่วมรับผิดชอบในการสร้างสรรค์งานกีฬาที่เป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่น หรือกีฬาที่ได้รับกระแสนิยม เป็นต้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Klaydesh, et. al. (2021) ซึ่งศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำที่มีต่อการพัฒนาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมในประเทศไทย พบว่า การมีส่วนร่วมของภาครัฐในการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้เสีย เจ้าของแหล่งท่องเที่ยว ประชาชน นักท่องเที่ยว ด้านการกำหนดนโยบาย การวิเคราะห์จัดทำแผนพัฒนาศักยภาพในพื้นที่การท่องเที่ยวสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวและการประชาสัมพันธ์ ส่งผลต่อการขับเคลื่อนและพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน นอกจากนี้ ผลงานวิจัยของ Chaisaengpratheep and

Phakpraphai (2021) ชี้ให้เห็นว่า การที่ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและประเมินผลน้อยมาก ทั้งที่มีความสนใจและต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวและพัฒนาความเจริญของท้องถิ่น เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อเชิงลบและเป็นหนึ่งในอุปสรรคที่ขัดขวางความสำเร็จของการพัฒนาศักยภาพของการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Meenoi and Sungrugsa (2022) นำเสนอว่า การพัฒนากลไกขับเคลื่อนการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของภูมิภาคตะวันตกมีแนวทางการดำเนินการประกอบด้วย จัดตั้งศูนย์เครือข่ายความร่วมมือทั้งทางด้านวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬา จัดตั้งคณะทำงานที่มาจากทุกภาคส่วนเป็นผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อนนโยบายส่งเสริมให้ชุมชนพื้นที่ในภูมิภาคต่าง ๆ นำแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาไปประยุกต์ใช้ ถ่ายทอดนโยบายและประชาสัมพันธ์ และสนับสนุนทรัพยากรให้แก่ผู้จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง

3. การดำเนินกลยุทธ์การควบคุมความเสี่ยง โดยการนำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือหลักในการพัฒนาการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ เพื่อการสร้างการรับรู้และกระตุ้นตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดอย่างเป็นสากลสำหรับเป็นสื่อในการกระจายข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของกิจกรรมเชิงกีฬาและการท่องเที่ยวของจังหวัด รวมถึงเป็นเครื่องมือในการรับรู้ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Rehman, Gulzar, and Aslam (2022) ที่นำเสนอว่า กระแสการเพิ่มขึ้นของความนิยมการใช้โซเชียลมีเดียมีส่วนผลักดันให้ธุรกิจต่าง ๆ บูรณาการโซเชียลมีเดียเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญสำหรับช่องทางการสื่อสารการตลาด เนื่องจากเป็นตัวกำหนดภาพรวมเชิงสัญลักษณ์ ภาพลักษณ์ของแบรนด์ธุรกิจและประสิทธิภาพของธุรกิจในการแข่งขันทางการตลาด เนื่องจากสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคได้อย่างมีนัยสำคัญ การบูรณาการเครื่องมือสื่อสารการตลาดร่วมกับโซเชียลมีเดีย หรือเรียกได้ว่าเป็นสื่อที่ผู้บริโภคสร้างขึ้น มาใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการสื่อสารและ

กระตุ้นความต้องการทางการตลาด เป็นหลักการที่สำคัญและส่งผลต่อการสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งของธุรกิจทั้งทางกายภาพและการรับรู้ของลูกค้า

4. การดำเนินกลยุทธ์การควบคุมความเสี่ยง โดยการจัดทำแผนงานกิจกรรมเชิงกีฬาที่มีรูปแบบหลากหลาย เน้นกิจกรรมกีฬาทั้งในระดับชุมชน หน่วยงาน/องค์กร ระดับชาติ และจัดดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของจังหวัดในการเป็นเมืองแห่งกีฬา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Pan (2019) ระบุว่า กีฬาสนทนาและการออกกำลังกายในชุมชน สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ได้ 2 ประการที่สำคัญ คือ ประการแรก สามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพลเมืองในเมือง ซึ่งสามารถกระตุ้นกิจกรรมการสร้างแบรนด์อย่างต่อเนื่องผ่านการเล่นแบบปากต่อปากของผู้อยู่อาศัย กิจกรรมดังกล่าวจะสะท้อนถึงประสบการณ์การใช้ชีวิตในเมืองของแต่ละบุคคล ประการที่สอง แนวคิดเรื่องคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย สามารถนำมาใช้เพื่อดึงดูดกลุ่มผู้ชม องค์กรและบุคคลทั่วไปที่ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุน ทั้งในด้านการเงินหรือความต้องการส่วนบุคคล นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Npparat (2020) ที่ชี้ให้เห็นว่า อาชีพกีฬาโดยเฉพาะนักฟุตบอล กลายเป็นอาชีพหนึ่งในปัจจุบันที่สามารถสร้างรายได้สูง นักฟุตบอลกลายเป็นสินค้าที่มีมูลค่าการซื้อขายมากขึ้น มีรายได้ที่มากกว่าค่าจ้างรายเดือน ซึ่งถือเป็นสัญญาณที่เข้ามาสร้างวาทกรรมใหม่ทางธุรกิจ จึงกล่าวได้ว่า พื้นที่มรดกเชิงเศรษฐศาสตร์ การฟื้นฟูเมือง ความภาคภูมิใจในพื้นที่ ความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของในการแข่งขันกีฬาทั้งในเชิงการออกกำลังกายและศักดิ์ศรีระดับสากล ก่อให้เกิดความสามารถในการดึงดูดและสร้างการมีส่วนร่วมอย่างสมัครใจ (Soft Power) ส่งผลต่อการสร้างแบรนด์หรือเอกลักษณ์เมืองทั้งในแง่ภูมิที่จับต้องไม่ได้ เช่น ศักดิ์ศรี พลังมวลชน เป็นต้น และยังเชื่อมโยงกับผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่จับต้องได้ผ่านการท่องเที่ยวและการลงทุน (Knott et al., 2015)

5. การดำเนินกลยุทธ์การกระจายความเสี่ยง โดยการผลักดันให้เกิดระบบความร่วมมือระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว และกิจกรรมเชิงกีฬาในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมการแพร่กระจายของโรคระบาด รวมถึงร่วมสังเกต เฝ้าระวัง ติดตามข้อมูลข่าวสาร และคอยดูแล

ในด้านปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อการเติบโตของการท่องเที่ยวที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Daniels and Tichaawa (2021) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทพหุนกกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในช่วงหลังโควิด-19 ในแอฟริกาใต้ พบว่า กลยุทธ์การกู้คืน ซึ่งเป็นการพิจารณาถึงความเสี่ยง การสื่อสาร การมีส่วนร่วมของชุมชน การลดความเสี่ยงและการจัดการแบบไฮบริดมีความสำคัญและเป็นเครื่องมือหลักในการฟื้นฟูเมือง และธุรกิจ การท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน

บทสรุปของการศึกษานี้ ผู้วิจัยเห็นว่า ด้วยข้อจำกัดของจังหวัดสุพรรณบุรี อาทิ ขาดความเข้มแข็งในการรวมกลุ่มของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ขาดการเชื่อมโยงกับธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ขาดประสิทธิภาพด้านการบูรณาการข้อมูลสารสนเทศแหล่งต่าง ๆ ชนิดและรูปแบบของการกีฬายังขาดดึงดูดความสนใจและยังไม่มีที่นิยมแพร่หลาย เป็นต้น (Suphanburi Provincial Governor's Office, 2022) ดังนั้น ภาพรวมแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรีให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเป้าหมายทางการกีฬา จึงควรเป็น “กลยุทธ์การร่วมจัดการ” กล่าวคือ หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบโดยตรง ควรเป็นแกนหลักในการผลักดันให้เกิดการบูรณาการและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องให้มีการร่วมจัดการในประเด็นต่าง ๆ อาทิ สร้างวัฒนธรรมแห่งการเป็นเมืองกีฬา การผลักดันให้เยาวชนในพื้นที่มีโอกาสเข้ารับการพัฒนา และฝึกทักษะอาชีพทางกีฬา การส่งเสริมให้เกิดชุมชนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเชิงกีฬา พัฒนาระบบการสื่อสารทุกระดับ เพื่อให้เกิดแรงผลักดันและการพัฒนา การท่องเที่ยวเป้าหมายเชิงกีฬาของจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งกลยุทธ์การร่วมจัดการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดการพัฒนามูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาได้ พิจารณาได้จากปัจจัยความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน ของจังหวัดสุพรรณบุรี โดยควรมีการขยายการศึกษาวิจัยเชิงลึกและเร่งพัฒนาศักยภาพของการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังควรพิจารณาถึงกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่ได้รับความนิยมในระดับ

สากล อาทิ การแข่งขันรถจักรยานยนต์ การแข่งขันกีฬาอล์ฟ การจัดแข่งขัน กีฬาวอลเลย์บอล เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาดังกล่าวจัดเป็น ปัจจัยแห่งความสำเร็จและสร้างให้เกิดความเติบโตของภาคการท่องเที่ยวเชิง กีฬาในจังหวัดอื่น ๆ มาแล้ว อาทิเช่น จังหวัดบุรีรัมย์ จากการศึกษาของ Phonwichai and Phothong (2018) ชี้ให้เห็นว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิง กีฬาสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มโดยตรงในเชิงเศรษฐกิจและพาณิชย์ โดยก่อให้เกิด รายได้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจของประเทศ อีกทั้งยังสามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม ทางอ้อม คือ ภาพลักษณ์ของจังหวัดในด้านความมีศักยภาพการจัดงานได้ ในระดับนานาชาติ สามารถสร้างความสุขให้แก่ผู้เข้าชมการแข่งขัน นักกีฬา รวมถึงนักท่องเที่ยวทั่วไป ที่สำคัญยังก่อให้เกิดการกระจายรายได้และ ผลประโยชน์ ตลอดจนการเพิ่มจำนวนของธุรกิจที่หลากหลายในจังหวัด เช่น ธุรกิจการบิน ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจที่พัก ธุรกิจขนส่ง เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การศึกษานี้มุ่งชี้ให้เห็นว่า การจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการในการระบุ ประเมิน และควบคุมภัยคุกคามที่มีต่อทุน รายได้ และการดำเนินงานภาพรวมการเป็นเมืองแห่งกีฬาของจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งความเสี่ยงเหล่านี้เกิดจากปัจจัยหลากหลายและเปลี่ยนแปลงตามบริบทเชิง พื้นที่ รวมถึงความไม่แน่นอนทางการเงิน ระเบียบทางกฎหมาย ปัญหา ด้าน เทคโนโลยี ข้อผิดพลาดในการจัดการเชิงกลยุทธ์ อุบัติเหตุ และภัยพิบัติทาง ธรรมชาติ การจัดการความเสี่ยงที่ประสบความสำเร็จ จะช่วยให้สามารถ พิจารณาความเสี่ยงที่เผชิญอยู่ทั้งหมด อีกทั้งยังสามารถตรวจสอบความสัมพันธ์ ระหว่างความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ และผลกระทบแบบเรียงซ้อนที่อาจมีต่อ เป้าหมายเชิงกลยุทธ์ของจังหวัด โดยเป้าหมายสำคัญไม่ใช่การจัดการความเสี่ยง ทั้งหมด แต่เพื่อรักษาและเพิ่มมูลค่าโดยรวมของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาจังหวัด สุพรรณบุรีด้วยการตัดสินใจอย่างเหมาะสมภายใต้บริบทเชิงพื้นที่ สังคม และ เศรษฐกิจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ภาครัฐควรมีนโยบายในการส่งเสริมพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในเรื่องทางการบริหารจัดการความเสี่ยงให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยว เพื่อเตรียมความพร้อม และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาให้มีความยั่งยืน
2. ภาครัฐควรมีการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬา และสนับสนุนการพัฒนาความรู้ด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอย่างครบวงจรให้กับภาคเอกชน และภาคชุมชน
3. ภาครัฐควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในทุกระดับ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการทราบถึงข้อมูลความเสี่ยงโดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงกีฬา และร่วมกันวางแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงลึกทางด้านบริหารจัดการความเสี่ยงของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา เพื่อให้ธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามีการบริหารจัดการทั้งระบบ
2. ควรศึกษาจัดทำรูปแบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา เพื่อใช้เป็นต้นแบบของการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในพื้นที่อื่น ๆ ได้

เอกสารอ้างอิง

Baratsas, V., & Tzavaras, P. (2023). Risk management practice in the tourism and hospitality industry. *Proceedings of The 6th International Conference on Management, Economics and Finance*. Prague: Czech Republic.

- Chaisaengpratheep, N., & Phakpraphai, C. (2021). Guideline of Community Participation for Religious Tourism Development at Wat Phra That Phanom, Nakhon Phanom Province. *Parichart Journal*, 35(3), 71-90.
- Coso. (2020). *Compliance Risk Management: Applying the COSO ERM Framework*. Retrieved January 6, 2023, from <https://www.coso.org/Shared%20Documents/Compliance-Risk-Management-Applying-the-COSO-ERM-Framework.pdf>
- Daniels, T., & Tichaawa, T. M. (2021). Rethinking Sport Tourism Events in a Post-Covid-19 South Africa. *African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure*, 10(4), 1241-1256.
- Economics Tourism and Sports Division. (2017). *Final report Sports Tourism (2017)*. Bangkok: Ministry of Tourism and Sports.
- Graci, S. (2016). Collaboration and partnership development for sustainable tourism. *Tourism Geographies*, 15(1), 25-42.
- Hodeck, A., & Hovemann, G. (2016). Motivation of active sport tourists in a German highland destination – a cross-seasonal comparison. *Journal of Sport and Tourism*, 20(3-4): 335-348.
- Hopkin, P. (2012). *Fundamentals of Risk Management: Understanding, Evaluating and Implementing Effective Risk Management*. Kogan Page Publishers, London.
- Klaydesh, P. (2021). A Study of Networking Development of Sangha Education Management for Reserving of Thai Social Development in 21st Century. *Phimoldhamma Research Institute Journal*, 8(2), 141-153.
- Knott, B., Fyall, A., & Jones, I. (2015). The nation branding opportunities provided by a sport mega-event: South Africa

- and the 2010 FIFA World Cup. *Journal of Destination Marketing & Management*, 4(1), 46-56.
- Meenoi, P., & Sungrugsa, N. (2022). Model and Strategies for Sports Tourism Management of The Western Region in The Context of Thailand 4.0. *Dusit Thani College Journal*, 13(2), 51-66.
- National News Bureau of Thailand. (2018). *Suphanburi Province received the "sports city" award*. Retrieved May 2, 2023, from <https://thainews.prd.go.th/th/news/detail/TNSPT001>
- Npparat, K. (2020). *Political Economy of Thai National Football*. (Unpublished doctoral dissertation). Chonburi: Burapha University.
- Pan, H. (2019). *The Role of Sport in City Branding: A Case Study of Ottawa*. (Master's thesis, University of Ottawa). Canada.
- Phonwichai, T., & Phothong, P. (2018). *An Analysis of Economic and Social Value for Sport Tourism Events*. UTCC Academic day (2nd). June 8, 2018, Bangkok: University of the Thai Chamber of Commerce.
- Rehman. S., Gulzar, R., & Aslam, W. (2022). Developing the Integrated Marketing Communication (IMC) through Social Media (SM): The Modern Marketing Communication Approach. *SAGE Open*, 12(2), 1-23.
- Suphanburi Provincial Governor's Office. (2022). *Suphanburi Provincial Development Plan 2023-2027*. Suphanburi: Suphanburi Provincial Governor's Office.
- Toader, I. A., & Mocuta, D. N. (2020). The Risk Management in the Tourism Rural Tourism and Agritourism. Scientific Papers Series Management, *Economic Engineering in Agriculture and Rural Development*, 20(2), 477-482.

- Tourism Authority of Thailand. (2017). *9 new trends in the future of tourism*. Bangkok: Tourism Authority of Thailand.
- Ural, M. (2016). Risk management for sustainable tourism. *European Journal of Tourism, Hospitality and Recreation*, 7(1), 63-71.
- Worapinit, P., & Jantarakolica, K. (2020). The Guideline of Sports Tourism Model in Thailand. *Southeast Bangkok Journal*, 6(2), 32-44.
- Zakaria, J., Harun, M., Salamuddin, N., & Taff, M. (2016). Risk Management Practices towards Developments of Sport and Recreational Activities in Malaysia. *Open Access Library Journal*, 3(7), 1-11.